

Memorie van Toelichting

1^e Bestuursrapportage 2018 en Jaarrekening 2017

College van B&W van Beek

22 juni 2018

Memorie van Toelichting

In deze memorie van toelichting treft u de gedetailleerde informatie over de meicirculaire 2018 aan, alsmede antwoorden op de vragen welke in de commissievergaderingen gesteld zijn.

Meicirculaire 2018 gemeentefonds

	Algemene uitkering (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stand maart circulaire 2018		21.558	20.331	20.646	21.152	21.462	21.701	21.971
Algemene Uitkering		13.453	13.197	13.722	14.173	14.552	14.834	15.188
Sociaal Domein		8.105	7.134	6.924	6.979	6.910	6.867	6.783
A Mutaties								
1 Actualisatie aantallen / accres		0	-25	-54	384	198	96	-170
2 Plafond BTW compensatiefonds				205	-161	-256	-312	-407
3 Verhoogde asielstroom				37				
4 OZB				9	67	67	67	67
B Taakmutaties								
1 DigiD en Mijn Overheid				-3				
2 Handelsregister				-1	-1			
C Integratie Uitkering / Doel Uitkering /Suppletie Uitkering								
1a Schulden en armoede (DU)				25	20	20		
1b Armoedebestrijding bij kinderen					-4	-4	-4	-4
2 Referendum (DU)				5				
3a Maatschappelijke begeleiding (DU)				12				
3b Verhoogde asielinstroom – partieel effect / participatie en integratie (DU)			22					
D Sociaal Domein								
1 Suppletie integratie sociaal domein					23	23	23	23
2 WMO HbH			-7	57				
3 Mutatie Integratie Uitkering sociaal domein				116				
4 Ontwikkeling macrobudget IU Sociaal Domein en effect integratie 3D's	0	0	0	0	43	212	308	503
Stand meicirculaire 2018		21.558	20.321	21.054	21.522	21.722	21.879	21.984
Algemene Uitkering		13.453	13.187	14.014	14.483	14.694	14.940	15.043
Sociaal Domein		8.105	7.134	7.040	7.039	7.028	6.939	6.941
Correctie op exploitatie								
C1b Armoedebestrijding bij kinderen					4	4	4	4
D3 Mutatie Integratie Uitkering sociaal domein				-116				
Vershil t.o.v. maartcirculaire		0	-10	292	375	264	182	16

De doorrekening van de meicirculaire 2018 ten opzichte van de maartcirculaire 2017 resulteert voor Beek in de volgende cijfermatige mutaties, waarbij deze onder de tabel kort toegelicht worden:

A Mutaties

Ad 1. Actualisatie aantallen/ accres / constante prijzen

Het gemeentefonds wordt aan de hand van enkele maatstaven verdeeld over de gemeenten. Deze maatstaven zijn aangepast aan de laatst bekende aantallen conform het CBS. Tevens wordt het accres hierbij aangepast t.o.v. de maartcirculaire 2018.

Uitkeringsfactor in meerjarenraming: lopende en constante prijzen

De rijksoverheid neemt in de meerjarenraming een loon/prijsonwikkeling (LPO) op. Ze raamt dus inclusief inflatie, de uitkeringsfactor geldt tegen lopende prijzen. Veel gemeenten, waaronder ook gemeente Beek, ramen echter tegen constante prijzen, vanaf het jaar T+2 wordt het effect van de inflatie uit de uitkeringsfactor gehaald. In een circulaire die in 2018 verschijnt is T+2 dus 2020. Deze werkwijze houdt de lastenramingen stabiel, lasten en baten worden op hetzelfde niveau geraamd, ofwel appels worden met appels vergeleken.

Tot deze circulaire faciliteerde ministerie BZK deze werkwijze door in de circulaire een tabel op te nemen waarin de uitkeringsfactor tegen lopende prijzen wordt gecorrigeerd naar constante prijzen. Daar stopt men nu dus mee omdat het een andere werkwijze veronderstelt dan waar men zelf van uit gaat.

In deze meicirculaire 2018 wordt het uitkeringsjaar 2019 uitgedrukt in lopende prijzen terwijl dat in maart eerst nog constante prijzen was. Dit wordt het verspringen van het basisjaar genoemd.

Ten opzichte van de maartcirculaire is het accres als gevolg van loon-/prijsindexering lager uitgevallen. Dit betekent landelijk een daling van de algemene uitkering in lopende prijzen. Beek rekent meerjarig met constante prijzen. Het accres wordt meerjarig gecorrigeerd voor de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product. Dit heeft tot gevolg dat ten opzichte van de maartcirculaire zelfs nog een positieve ontwikkeling van het accres zichtbaar is. Daarnaast heeft de andere systematiek van het BCF-plafond effect op de uitkeringsfactor. In onderstaande tabel als eerste het accres van de mei respectievelijk maartcirculaire en het effect in lopende prijzen. Een daling vanaf 2019. Daarna wordt in de tabel aangegeven wat het accres in constante prijzen is (reëel accres).

Uitkeringsjaar	2018	2019	2020	2021	2022
Accres mei 2018	6,86%	5,79%	3,94%	3,21%	3,52%
Accres maart 2018	6,75%	6,09%	4,43%	3,50%	4,23%
Verschil accres mei t.o.v. maart 2018 lopende prijzen	0,11%	-0,30%	-0,49%	-0,29%	-0,71%
Prijsontwikkeling BBP in mei 2018	1,9%	2,4%	2,0%	1,8%	1,9%
Reëel accres mei 2018	4,96%	3,39%	1,94%	1,41%	1,62%
Reëel accres maart 2018	4,84%	3,24%	1,93%	1,10%	1,77%
Verschil reëel accres mei 2018 t.o.v. maart 2018 (constante prijzen)	0,12%	0,15%	0,01%	0,31%	-0,15%

Uitkeringsjaar	2018	2019	2020	2021	2022
Cumulatief verschil reëel accres mei 2018 t.o.v. maart 2018	0,12%	0,27%	0,28%	0,59%	0,44%

Ad 2. Plafond BTW compensatiefonds

Vanaf 2019 wordt de meerjarenraming van de ruimte onder het plafond BCF niet langer vooraf geraamd in de algemene uitkering en dus lopen deze bedragen niet mee in de uitkeringsfactoren. In het vervolg wordt pas in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening in de algemene uitkering verwerkt. In de daarop volgende meicirculaire vindt de afrekening over het afgelopen jaar dan plaats. Bij de maartcirculaire was reeds door de gemeente Beek rekening gehouden met een vermoedelijke correctie van het rijk van € 205.000 vanaf 2018. In 2018 blijkt dit niet nodig te zijn.

Ad 3 Verhoogde asielstroom

De decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom- partieel effect is niet volledig aan de gemeenten uitgekeerd. Er resteert nog een bedrag van € 50,4 miljoen. Dit bedrag vloeit weer terug in de algemene uitkering.

Ad 4 OZB

De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekkentarieef. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. De aanpassing van de rekkentarieven is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2019 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2018. Bij de aanpassing van de rekkentarieven is de vaste werkwijze toegepast. Het rekkentarieef wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB). De marktontwikkeling tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2018 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 7%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 1%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 1,5%. Het rekkentarieef voor eigenaren woningen komt na aanpassing uit op -0,1000%, voor eigenaren niet-woningen op -0,1569% en voor gebruikers niet-woningen op -0,1265%.

B Taakmutaties

Ad 1 DigiD en Mijn Overheid

Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en Mijn Overheid 2018 via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. De VNG heeft in samenwerking met Logius de hoogte van de rekeningen voor de gemeenten bepaald en kwamen uit op een uitname van € 3,85 miljoen in 2018. Bij deze uitname is ruimte ingebouwd voor zowel onzekerheden zoals de exacte hoogte van de bijdrage vanwege volumegroei als de verdeling van de rekening tussen belastingsamenwerkingen en de gemeenten. Indien de € 3,85 miljoen in 2018 niet volledig nodig blijkt te zijn voor de gemeentelijke kosten van DigiD en Mijnoverheid zal het resterende bedrag worden teruggeboekt naar het gemeentefonds.

Ad 2 Handelsregister

De Kamer van Koophandel beheert in opdracht van het Ministerie van EZK het Handelsregister. Dit register is de basisregistratie waarin alle bedrijven en rechtspersonen ingeschreven staan. Daarnaast staan alle andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer ook in dit register. Naast private organisaties kunnen ook gemeenten, provincies, ministeries, waterschappen en overige

organisaties met een publieke taak gebruik maken van het Handelsregister. Sinds 1 januari 2014 is er sprake van inputfinanciering voor het overheidsgebruik van het Handelsregister waarbij gemeenten door een eerdere uitname uit het gemeentefonds bijdragen aan de kosten. De vorige afspraken liepen eind 2016 af. Om die reden vindt voor 2018 en 2019 een uitname plaats voor de jaarlijkse bijdrage van gemeenten. Deze jaarlijkse bijdrage van € 537.501 valt zowel in 2018 als 2019 hoger uit omdat de uitname de helft van de bijdrage voor 2017 bevat.

C Integratie uitkering, Doeluitkering en Suppletie-uitkering

Ad1a Schulden en armoede (Doeluitkering)

Ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid stelt het kabinet voor drie jaar geld ter beschikking voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Deze middelen zullen worden ingezet ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid zodat gemeenten een impuls kunnen geven aan de verbetering van de toegang tot de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid. Er zijn afspraken met de VNG gemaakt op hoofdlijnen over de inzet van deze middelen. In samenspraak met de VNG wordt de monitoring momenteel vorm gegeven.

Ad 1b Armoedebestrijding bij kinderen

Voor de jaren 2019 en verder is de in december 2016 ontvangen uitkering voor armoedebestrijding bij kinderen verlaagd als gevolg van een herverdeling van de actuele cijfers van het CBS.

Ad 2 Referendum (Doeluitkering)

Voor het organiseren van een raadgevend referendum over de Wet op Inlichtingen en Veiligheidsdiensten welke is gehouden op 21 maart jl. (tegelijk met de gemeenteraadsverkiezingen), ontvangt de gemeente een vergoeding. Deze vergoeding is op basis van het aantal inwoners.

Ad 3a Maatschappelijke begeleiding (Doeluitkering)

Conform artikel 18 van de Wet Inburgering voorziet het College in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. De gemeente ontvangt € 2.370 per inburgeringsplichtige asielmigrant.

Ad 3b Verhoogde asielstroom partieel effect en participatie en integratie

In het uitwerkingsakkoord verhoogde asielstroom zijn afspraken gemaakt over extra maatregelen om de verhoogde asielstroom het hoofd te bieden en over de daarmee samenhangende kosten in 2016 en 2017. In de septembercirculaire is afgesproken dat de resterende middelen na afloop van 2017 voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielstroom –partieel effect zouden terugvloeien naar de algemene uitkering van het gemeentefonds en dat de resterende middelen voor de verhoogde decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstroom participatie en integratie naar de begroting van het Ministerie van SWZ zou worden teruggeboekt.

D. Overgang van uitkering sociaal Domein naar Algemene uitkering

Ad 1 Suppletie integratie Sociaal Domein

De verwerking van de integratie-uitkeringen sociaal domein in de algemene uitkering leidt tot verschillen. Ten eerste omdat de algemene uitkering uitgaat van actuelere data dan de integratie uitkeringen. Daarnaast wordt voor een aantal maatstaven een andere definitie gebruikt. Het gaat hierbij om de maatstaven jongeren, huishoudens en bijstandontvangers. Bij de integratie is er voor gekozen om een zo uniform mogelijke set van maatstaven te realiseren. Dit heeft wel herverdeeleffecten tot gevolg. Om deze herverdeeleffecten te beperken is een aparte suppletie uitkering in het leven geroepen. Deze tijdelijke suppletie uitkering blijft (ongewijzigd) gehandhaafd tot de invoering van de herziene verdeelmodellen sociaal domein die beoogd is in 2021.

Ad 2 WMO Hulp bij Huishouding

In 2018 en 2019 wordt het macrobudget van de WMO- hulp bij huishouding aangepast ten behoeve van prijs- en volumecompensatie alsmede mogelijk overige maatregelen. Via het objectieve verdeelmodel leidt dat tot mutatie voor de gemeente.

Ad 3 Mutatie Integratie Uitkering sociaal domein

Op onderstaande maatstaven vindt een correctie plaats in 2018 op grond van de loon- en prijsindex:

Maatstaf 172 decentralisatie AWBZ naar WMO (IU)	61.000
Maatstaf 173 decentralisatie jeugdzorg (IU)	85.000
Maatstaf 174 decentralisatie Participatiewet (IU)	<u>30.000/-</u>
	116.000

Correctie op exploitatie

Ad C1b Armoedebestrijding bij kinderen

In de decembercirculaire van 2016 heeft de overheid een bedrag aan de algemene uitkering toegevoegd voor armoedebestrijding bij kinderen. Dit bedrag wordt thans verlaagd, waardoor het eerder begrootte bedrag wordt afgeraamd.

Ad D3 Mutatie Integratie Uitkering sociaal domein

t/m 2018 heeft de gemeente Beek de budgetten voor het sociaal domein budgettaire neutraal verwerkt. In 2018 dient dit deze uitkering dan ook budgettair neutraal te worden opgenomen.

Overige onderwerpen

Interbestuurlijk programma (IBP).

In de maartcirculaire is door het Rijk geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de gemeenschappelijke taken uit het IBP. De uitwerking van deze afspraken (per maatschappelijke opgave) volgt nog. Voor een aantal opgaven geldt dat nog voor de zomer uitwerkingsafspraken worden gemaakt. Wat de impact voor de uitgaven voor Beek zijn is nog niet bekend.

Transformatiefonds jeugd

Via de maartcirculaire is een transformatiefonds jeugd (korting op algemene uitkering) in het leven geroepen. De verdeling over de gemeenten (via de VNG) is op dit moment nog niet bekend. De verwachting is dat deze in juni 2018 bekend wordt gemaakt.

Waarderingskamer

Vanaf 2019 wordt een compensatie in de algemene uitkering ontvangen voor de Waarderingskamer. Wel zal de Waarderingskamer aan gemeenten losse facturen sturen voor de jaarlijkse bijdrage. T/m 2018 verliep de gemeentelijke bijdrage doordat het bedrag was uitgenomen uit de algemene uitkering. De hoogte van het factuurbedrag vanaf 2019 is nog niet bekend.

BTW Sport

Vanaf 1 januari 2019 wijzigt de BTW wetgeving met betrekking tot gelegenheid geven tot sportbeoefening. Momenteel is alle BTW of facturen die de gemeente of Stichting De Haamen in rekening krijgen gebracht aftrekbaar. Uitgaande dat de verruiming van de btw-sportvrijstelling ook ons treft betekent dit dat de BTW niet meer aftrekbaar is maar kostprijsverhogend werkt. De rijksoverheid zal de gemeenten voor dit nadeel compenseren via een nieuwe specifieke-uitkering Sport (SPUK Sport). Om voor deze uitkering in aanmerking te komen moet vóór 1 december a.s. een aanvraag worden ingediend. Op landelijk niveau worden de gemeente gecompenseerd, maar of dit ook 1-op-1 per gemeente is, is nu nog onduidelijk.

Aanvullende vragen jaarrekening 2018 resp. 1e bestuursrapportage 2018 naar aanleiding van de commissievergaderingen

1. *Wat zijn de indicatoren voor de hoekamers Neerbeek en Spaubeek?*

Antwoord: De toetsingscriteria zijn als volgt

Neerbeek:

- Openstelling open inloop 5 dagen per week.
- Uitbreiding personele capaciteit met 40 uur.
- Aantallen open inloop ; toename van 30 naar 50 personen.
- Van de 50 personen zouden er 25 mogelijk in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening ; dit wordt objectief bepaald door overleg tussen WenG en een Wmo-consulent.
- Openstelling eetpunt bij Olga ; toename van 2 naar 3 dagen.
- Aantallen gebruikers eetpunt ; toename van 26 naar 36 per week.
- Realisatie van een drietal "clubs" (b.v. klusclub, bloemschikken e.d.).
- Slagen van "eetpunt-sponsoring" ; groei naar 10 personen per week.
- WenG voert een gebruikerstevredenheidsonderzoek uit ; wordt in overleg met de gemeente opgesteld.
- zijn minimaal 10 vaste vrijwilligers (inzet 1 dagdeel, 4 uur per week) beschikbaar.

Spaubeek:

- Openstelling open inloop 3 dagen per week (6 dagdelen van 3 ½uur).
- Aantallen open inloop ; toename van 20 naar 30 unieke personen per week.
- Van de 30 personen zouden er 12 mogelijk in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening ; dit wordt objectief bepaald door overleg tussen Daelzicht en een Wmo-consulent.
- Heropenstelling eetpunt (sinds kort gesloten).
- Aantallen gebruikers eetpunt ; toename van 10 naar 15 per week.
- Realisatie van een tweetal "clubs" (b.v. klusclub, bloemschikken e.d.).
- Daelzicht voert een gebruikerstevredenheidsonderzoek uit; wordt in overleg met de gemeente opgesteld.
- Er zijn minimaal 5 vaste vrijwilligers (inzet 1 dagdeel, 4 uur per week) beschikbaar.

2. *Bij de technische vragen wordt verwezen naar het cliënt ervaringsonderzoek WMO. Deze is op **21 november 2017** in de commissie geweest.*

3. *Bij de verplichte beleidsindicatoren op pagina 17/18 staat "kinderen in armoede" procentueel opgenomen. Deze gegevens komen van de site waarstaatjegemeente.nl (bron Kinderen in tel). De vraag is of ook de exacte (dus niet procentueel) cijfers bekend zijn.*

Antwoord: Het is niet bekend (landelijk, dus ook niet in Beek) hoeveel kinderen er daadwerkelijk in armoede leven (er is bijv. ook sprake van stille armoede die niet bekend is en laag inkomen wil niet altijd zeggen dat er armoede is). Daarom wordt er landelijk gerekend met een percentage.

4. *Beantwoording technische vragen nummer 4. Hierin wordt vermeld dat van de overige 55 personen een deel nog het traject volgt en een deel is uitgevallen. Is aan te geven hoeveel personen zijn uitgevallen en hoeveel personen nog een traject volgen?*

Het antwoord op deze vraag is helaas nog niet ontvangen van onze partner.

5. *Technische vragen nummer 11. Hierin is aangegeven in bedrag de jaarlijkse personeelskosten cq horeca personeel. Graag aanvullen met uren (fte) in dienst en/of inhuur.*

Het antwoord op deze vraag is helaas nog niet ontvangen van onze partner.

6. *Hoe wordt omgegaan met de aanbevelingen van de accountant?*

Antwoord:

De aanbevelingen van de accountant zoals opgenomen in het accountantsverslag zijn op 12 juni jl. ter kennisname behandeld in het college en zullen worden opgepakt.

7. *Hoe is de financiële afwijking op het product Bestuursondersteuning (blz.88 van de jaarstukken) te verklaren?*

Antwoord:

Het budget voor externe advieskosten is met € 30.300 overschreden als gevolg van de inzet van externe expertise bij complexe (juridische) casussen, en de verplichte inzet van de (huis)-advocaat bij procedures. Het gaat hierbij om civielrechtelijke procedures waarbij de inzet van de huisadvocaat wettelijk verplicht is en om privaatrechtelijke aangelegenheden waarbij intern de betreffende specifieke expertise ontbreekt.

8. *Waarom is de BTW-component van de investering in Stegen 35 niet reeds bij de initiële kredietvoting meegenomen?*

Antwoord:

Op 26 juni 2017 heeft uw raad een besluit genomen om een bedrag van € 125.000 te voteren voor de verbouwing van de voormalige basisschool OBS De Kring tot een multifunctionele accommodatie. Bij deze oorspronkelijke kredietvoting voor de verbouwing van de Stegen 35 is ervan uitgegaan dat de BTW op de investering gecompenseerd kon worden. Nadat de school het gebouw aan Stegen 35 had verlaten tot het moment van daadwerkelijke start van de verbouwing is antikraak ingezet om het gebouw te behouden. Bij de wisseling van de functie van leegstandsbeheer naar multifunctionele accommodatie is ook het BTW regime veranderd, van volledig compensabel naar niet compensabel (kostprijsverhogend). Om een onrechtmatige kredietoverschrijding te voorkomen wordt in de 1^e Bestuursrapportage 2018 voorgesteld om een aanvullend krediet van € 26.250 (21% van € 125.000) voor de verbouwing van de Stegen te voteren.

9. *Kan in 'Jip & Janneke'-bewoordingen uitgelegd worden waarom het jaarrekeningresultaat 2017 gestort wordt in de BTW-egalisereserve?*

Antwoord:

De griffier plant een sessie voor ambtelijke (technische) toelichting op de BTW-egalisereserve, waarvoor de commissieleden Heitzer, Evers en Dirx zich hebben aangemeld. Tevens wordt een schriftelijke uitleg voor de raadsvergadering verstrekt.